IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 68)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 103)**

z dnia 28 października 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 68)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 103)

28 października 2021 r.

Komisje: do Spraw Kontroli Państwowej oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Tomasza Ławniczaka (PiS)**, przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie odpowiedzi na dezyderat nr 1/2 Komisji do Spraw Kontroli Państwowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie wynagrodzeń pracowników regionalnych izb obrachunkowych;

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na 2022 r. (druk nr 1624) w zakresie:

– części budżetowej 80 – Regionalne izby obrachunkowe:
a) dochody i wydatki w zał. nr 1 i 2,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6.

W posiedzeniu udział wzięli: **Paweł Szefernaker** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **Luiza Budner-Iwanicka** zastępca przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, **Dariusz Łubian** p.o. wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli, **Bartłomiej Zydel** ekspert Związku Powiatów Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Basicki, Tadeusz Cieśluk, Sławomir Jakubczak, Agnieszka Jasińska** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Witam panie i panów posłów. Szczególnie serdecznie witam przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Za chwilę będzie pan minister Paweł Szefernaker. Witam przedstawicieli Ministerstwa Finansów. Wreszcie witam przedstawicieli Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z panią prezesem Luizą Budner-Iwanicką.

Stwierdzam kworum. Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia obejmuje rozpatrzenie odpowiedzi na dezyderat nr 1/2 Komisji do Spraw Kontroli Państwowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie wynagrodzeń pracowników regionalnych izb obrachunkowych oraz rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na 2022 r. w zakresie części budżetowej 80 – Regionalne izby obrachunkowe. Czy ktoś zgłasza uwagi do porządku obrad? Nie widzę, nie słyszę.

Szanowni państwo, przechodzimy więc do punktu pierwszego. Panie dyrektorze, czy może pan w imieniu pana ministra czy poczekamy na pana ministra? Dobrze, w takim razie proponuję, abyśmy nie czekali, lecz przeszli do punktu drugiego, do ustawy budżetowej, jeżeli nie macie państwo nic przeciw temu. Nie słyszę sprzeciwu.

Szanowni państwo, członkowie Komisji otrzymali informacje objaśniające do części budżetowej objętej zakresem porządku dziennego. Proponuję następującą procedurę: przedstawiciel rządu przedstawi projekt części budżetowej, potem zabierze głos poseł koreferent oraz ewentualnie przedstawiciel Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych. Następnie odbędzie się dyskusja, którą zakończy przyjęcie opinii. Czy są uwagi? Nie ma. W takim razie proszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Dariusz Smarżewski:

Dariusz Smarżewski, zastępca dyrektora Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Szanowni panowie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, z uwagi na przekazanie Wysokim Komisjom informacji o projekcie budżetu w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe na 2022 r. w swoim wystąpieniu ograniczę się jedynie do zasygnalizowania głównych liczb oraz wskaźników dotyczących tej części budżetowej.

Planowana wielkość dochodów w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe na rok 2022 wynosi 1610 tys. zł, tj. o 78 tys. zł mniej niż wynosił plan na rok 2021, który wynosił 1688 tys. zł. Stanowi to 90% tego planu. Głównym źródłem dochodów w 2022 r. będą wpływy z usług polegających na działalności informacyjnej, instruktażowej i szkoleniowej.

Natomiast wielkość wydatków to kwota 138 046 tys. zł i w porównaniu do ustawy budżetowej na rok 2021 jest to kwota wyższa o 7082 tys. zł, a po nowelizacji ustawy budżetowej tegorocznej jest to więcej o 1271 tys. zł, czyli nominalnie o 5,4%, a po nowelizacji o 1%. Zwiększenie wydatków w porównaniu do roku 2021 wynika głównie ze wzrostu wynagrodzeń w związku z przywróceniem w 2022 r. funduszu nagród oraz ujęcia dodatkowych środków na wynagrodzenia, wzrostu funduszu o 4,4%. W ślad za zwiększeniem funduszu wynagrodzeń zwiększeniu uległy pochodne od wynagrodzeń.

Z kwoty 138 046 tys. zł główną pozycję stanowią wydatki bieżące i jest to kwota 136 765 tys. zł, co stanowi 99% wszystkich wydatków. Pozostałe pozycje to wydatki majątkowe i jest to kwota 1113 tys. zł, niecały 1%, oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 168 tys. zł.

W ramach wydatków bieżących wynagrodzenia z pochodnymi wynoszą 112 212 tys. zł, czyli 82%. Pozostała kwota, tj. 24 553 tys. zł, przeznaczona jest głównie na zakupy materiałów, wyposażenie, energię, delegacje służbowe, wynagrodzenia bezosobowe, remonty, różne podatki, opłaty i składki oraz odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Wielkość zatrudnienia to plan 1400 etatów pracowniczych, z tego 1182 etaty przeznaczone dla osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń i 218 etatów członków kolegiów, w tym prezesów izb i ich zastępców. W stosunku do roku bieżącego planowane średnioroczne zatrudnienie uległo zwiększeniu o jeden etat w grupie członków kolegiów w związku ze zmianą charakteru członkostwa z pozaetatowego na etatowy.

Planowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2022 r. dla etatowych członków kolegiów wyniesie 9470 zł, a dla pozostałych pracowników 4926 zł.

Wydatki majątkowe w kwocie 1113 tys. zł, tj. 90% kwoty ujętej w ustawie budżetowej na rok 2021, będą przeznaczone na: w kwocie 14 tys. zł na zadanie inwestycyjne pod nazwą „Wykonanie szybu windowego – RIO Lublin”, a pozostała kwota 1099 tys. zł przeznaczona zostanie na zakupy sprzętu informatycznego – 799 tys. zł oraz samochodów osobowych wykorzystywanych podczas kontroli jednostek samorządu terytorialnego – 300 tys. zł.

Panowie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, w imieniu pana Mariusza Kamińskiego, ministra spraw wewnętrznych i administracji, wnoszę o przyjęcie przedstawionych wielkości wydatków w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe w kwotach przedstawionych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2022. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. W międzyczasie przybył pan minister Paweł Szefernaker. W tym momencie przerwalibyśmy na chwilę rozpatrywanie tego punktu, do którego wrócimy. Pan minister prosił o głos ze względu na swój harmonogram. Wracamy do punktu pierwszego, proszę pana ministra o przedstawienie odpowiedzi na dezyderat przyjęty przez Wysokie Komisje w ubiegłym roku. Zapraszam, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Szanowni państwo, szanowni panowie przewodniczący, szanowni członkowie Komisji, chciałbym prosić państwa, żebym mógł się szeroko odnieść do pierwszego i drugiego punktu razem, bo w moim przekonaniu w dużej mierze należy je rozpatrywać łącznie, tzn. z jednej strony mamy dezyderat, który wskazuje na potrzebę zwiększenia środków na funkcjonowanie regionalnych izb obrachunkowych, a z drugiej strony mamy realny akt, który mówi o środkach przyznanych w budżecie państwa na przyszły rok. Szanowni państwo, prosiłbym, aby Wysokie Komisje pozwoliły mi na to spojrzeć trochę szerzej, poprzez oba aspekty.

Po pierwsze, dziś mamy ustawę z 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Od jej uchwalenia była przedmiotem ponad 20, konkretnie 26 nowelizacji i większość z nich miała charakter drobnych zmian, korekt, nierzadko nakładających na izby nowe obowiązki bez dodatkowych uprawnień czy narzędzi ich realizacji. De facto ostatnia szersza nowelizacja miała miejsce w 2003 r., czyli blisko 20 lat temu. Opracowujemy obecnie w MSWiA projekt ustawy, który powstaje we współpracy z Krajową Radą Regionalnych Izb Obrachunkowych i obejmuje szeroki zakres zagadnień, których wspólnym, zasadniczym celem będzie usprawnienie działalności izb oraz wzmocnienie zarówno kontrolnej, jak i pomocniczej wobec samorządów funkcji RIO. Chciałbym Wysokim Komisjom przekazać informację, że jesteśmy w tej chwili na takim etapie prac w ministerstwie, że chcielibyśmy w ciągu najbliższych tygodni złożyć tę ustawę do wykazu prac rządu. Będzie ona wówczas, zgodnie z kolejnymi etapami legislacji, poddana konsultacjom społecznym.

Szanowni państwo, między innymi projekt ustawy, który przygotowujemy, będzie uwzględniał zmiany zachodzące w administracji związane z cyfryzacją funkcjonowania regionalnych izb obrachunkowych. Chcemy zwiększyć skuteczność działań nadzorczych i kontrolnych przy zachowaniu niezależności izb, co pozwoli na szybszą i proporcjonalną reakcję w sytuacjach, gdy w danej jednostce samorządu terytorialnego pogarszałby się stan finansów. Chciałbym zwrócić uwagę na to, że przygotowywany przez nas projekt przede wszystkim zawiera rozwiązania, które pozwolą na usprawnienie działalności izb, tzn. większą cyfryzację, dostęp do baz danych jednostek samorządu terytorialnego, elektroniczny przesył danych między instytucjami, także rozwiązanie optymalizujące funkcje i cel działalności nadzorczej, zmiany podnoszące standardy pracy izb, w tym uporządkowanie przepisów dotyczących konkursów, wprowadzenie rozwiązań dotyczących konkursów. To będzie również poddawane jeszcze konsultacjom. Ale, szanowni państwo, to będzie również uszczelnienie zakazów antykorupcyjnych.

Dlaczego o tym wszystkim mówię? Dlatego że chcielibyśmy, aby te regulacje sprzyjały większemu otwarciu dostępu do pracy w kolegiach izb i żeby sprawiły, że praca w RIO będzie atrakcyjna na rynku pracy. Projekt będzie zawierał także szeroki wachlarz przepisów porządkujących ustawę i wiele wniosków, które przez lata były podawane Komisji, opracowywane przez Komisję, a które są małymi kwestiami, które przez lata wypracowaliśmy jako wnioski do zmian i chcielibyśmy je wprowadzić przy okazji tej nowelizacji.

Istotnym elementem tych zmian chcielibyśmy, aby był aspekt finansowy. Zakładamy, że jednym z głównych celów wprowadzenia tej ustawy będzie poprawa oprzyrządowania działalności, czyli całej infrastruktury, w ramach której pracują pracownicy, co powinno w sposób odczuwalny, a zarazem oczekiwany, wygenerować większą sprawczość, poprawić pracę w izbach. Chcemy, aby praca w izbie stanowiła nie tylko nobilitację dla pracowników tam zatrudnionych, ale aby miało to odzwierciedlenie także związane z zakresem zadań, odpowiedzialności i żeby było to również odzwierciedlone w uposażeniach, na co zwracała uwagę Komisja w dezyderacie.

Konkretne koszty wynikające z konieczności podniesienia wynagrodzeń pracowników chcielibyśmy, aby zostały ujęte w przygotowanej we współpracy z resortem finansów ocenie skutków regulacji tej ustawy. Zakładamy, że zmiany mogą być sfinansowane w ramach odpowiedniej rezerwy budżetowej w przyszłym roku, jeżeli ta ustawa przeszłaby cały proces legislacyjny i mogła w drugiej połowie przyszłego roku wejść w życie.

Podsumowując, chciałbym powiedzieć, że wnioski, które napływają z prac komisji sejmowych z ostatnich lat związane z potrzebą większych środków na działalność regionalnych izb obrachunkowych będą w projekcie przygotowywanym przez MSWiA także zatwierdzone. Dodatkowo planujemy, aby te zmiany, które będą przecież procedowane przez Wysoką Komisję, gdy ta ustawa trafi do parlamentu, wpłynęły już na możliwości finansowe izb w przyszłym roku, z tym że nie na podstawie tego budżetu, który w tej chwili przygotowujemy, tylko jeśli dochodzi do zmian w trakcie roku, to są one realizowane na podstawie odpowiedniej rezerwy budżetowej. We współpracy z Ministerstwem Finansów będziemy przygotowywać tak ocenę skutków regulacji do tej ustawy, aby skutki były takie, o których wielokrotnie w pracach obu Komisji, które dzisiaj tu procedują, była mowa.

To tak tytułem wstępu chciałem przedstawić państwu kierunek prac Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w kwestii, która jest dzisiaj podczas posiedzenia podnoszona. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Czy ktoś z zaproszonych gości chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, zgłasza się pani prezes Luiza Budner-Iwanicka. Oddaję pani głos.

Zastępca przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych Luiza Budner-Iwanicka:

Bardzo dziękuję za możliwość zabrania głosu na posiedzeniu dwóch komisji sejmowych. Szanowni panowie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo posłanki i posłowie, odnosząc się do dezyderatu, jaki byliście państwo uprzejmi sformułować i przekazać do pana ministra spraw wewnętrznych i administracji i odnosząc się do odpowiedzi na ten dezyderat, chciałabym podkreślić, że pan minister w odpowiedzi na dezyderat, zresztą słusznie, posługiwał się danymi z lat 2018–2019, bo nie dysponował jeszcze danymi za rok 2020. Sprawozdanie z naszej działalności, które obejmuje m.in. kwestie związane z poziomem zatrudnienia, z poziomem wynagrodzenia poszczególnych pracowników regionalnych izb obrachunkowych, jest przekazywane zarówno do pana ministra, jak i do Sejmu i Senatu w czerwcu kolejnego roku budżetowego, czyli to dotyczące roku 2020 zostało przekazane do końca czerwca 2021.

Mając na uwadze dzisiejsze spotkanie, zebraliśmy aktualne dane dotyczące poziomu naszych wynagrodzeń. To są dane według stanu na dzień 31 sierpnia tego roku. Zresztą były one też panu ministrowi przekazane przez przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, pana Mirosława Legutkę. Z tych danych, które są najbardziej aktualne, co podkreślam, wynika, że średnie wynagrodzenie członka kolegium regionalnej izby obrachunkowej, czyli osoby, która jest wybierana w konkursie, posiada określone kwalifikacje zawodowe, jest powoływana przez premiera Rzeczypospolitej Polskiej, wynosi w tej chwili brutto 7331 zł. To jest stanowisko najbardziej atrakcyjne z punktu widzenia pracowniczego.

Jeżeli chodzi o wydział kontroli i o średnie wynagrodzenie inspektora kontroli z długoletnim, ponad dwudziestoletnim stażem pracy, to jest to wynagrodzenie na poziomie 4750 zł brutto. Średnie wynagrodzenie specjalisty analityka w wydziale analiz, informacji i szkoleń na dzień 31 sierpnia tego roku wynosiło natomiast 4160 zł. Dane, które są tutaj państwu podawane, uwzględniają nie tylko wynagrodzenie, czyli to miesięczne uposażenie, które pracownik regionalnej izby obrachunkowej otrzymuje, ale również wypłacane incydentalnie nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne. W związku z tym dane wynikające ze sprawozdań Rb-70, na których później opieramy naszą wiedzę na temat wynagrodzeń pracowników regionalnych izb obrachunkowych, nie obrazują

w pełni faktycznej sytuacji, jaka w tej chwili kształtuje się w zakresie wynagrodzeń pracowników regionalnych izb obrachunkowych.

Stąd też nasz apel do państwa, żebyście uwzględnili to w projekcie ustawy budżetowej na rok 2022, aby nie tylko zwiększenie funduszu płac miało miejsce w wysokości 4,4%, jak to jest przewidziane dla całej sfery budżetowej, ale żeby to zwiększenie środków na wynagrodzenia dla naszych pracowników było wyższe. Dlaczego? Dlatego że sukcesywnie, rok do roku odchodzi nam najlepsza kadra. W tamtym roku było to 136 osób z ogromnym doświadczeniem zawodowym. Spośród nich tylko 30% to były osoby, które odeszły na emeryturę, to byli nasi długoletni pracownicy. Natomiast reszta z tych osób z przyczyn ekonomicznych odeszła do innych zakładów pracy, częstokroć na wysokie stanowiska w jednostkach samorządu terytorialnego, zwłaszcza w pionie finansowym, czyli zasilamy stanowiska skarbników, głównych księgowych dużych jednostek budżetowych, najczęściej samorządowych. Zasilamy też szeregi Najwyższej Izby Kontroli. A dlaczego NIK? Pokusiłam się o porównanie naszych wynagrodzeń z wynagrodzeniami pracowników Najwyższej Izby Kontroli. Są to dane państwu znane, bo wynikają ze sprawozdania z działalności NIK za rok 2020. Dla porównania podam państwu, że o ile wynagrodzenie głównego inspektora kontroli w NIK, według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., wynosi 9214 zł brutto, do tego dochodzą nagrody uznaniowe w miesięcznej kwocie średniej 1138 zł, czyli daje nam to kwotę 10 352 zł, to jak to się ma do wynagrodzenia inspektora kontroli na poziomie niecałych 5 tys. zł? Nijak, a wymagania, jakie są nam stawiane i stawiane są pracownikom NIK są takie same. Nasi pracownicy w 90% mają wyższe wykształcenie i nie są to tylko pracownicy, którzy skończyli jeden fakultet, często są to pracownicy, którzy skończyli dwa, a nawet trzy fakultety. To są osoby z aplikacjami prawniczymi, to są osoby podnoszące swoje kwalifikacje zawodowe podczas studiów podyplomowych, nie mówiąc o permanentnym samokształceniu, które wymagane jest w sytuacji częstych zmian przepisów dotyczących gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

Stąd też mamy gorącą prośbę do państwa. Dzisiaj reprezentuję i występuję w imieniu pana przewodniczącego Mirosława Legutki, reprezentuję środowisko regionalnych izb obrachunkowych i Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych. Mam gorącą prośbę do państwa, do pana ministra, bo pan minister rozumie sytuację finansową, jaka występuje w regionalnych izbach obrachunkowych, abyście jednak państwo spróbowali się pochylić nie tylko na etapie wykonania budżetu roku 2022, ale również na etapie planowania budżetu roku 2022.

Chcę jeszcze powiedzieć o jednym aspekcie tej sprawy. Te 4,4% jest wyliczane według poziomu środków na wynagrodzenia regionalnych izb obrachunkowych na rok 2020, przy czym mówimy o pierwotnym planie, ponieważ w roku 2020 dotknęła nas również blokada środków na wynagrodzenia, która miała miejsce w grudniu, co spowodowało wzrost, pojawienie się sporej kwoty zobowiązań – oczywiście niewymagalnych – z jaką przyszliśmy do roku 2021, również w § 401, czyli w zakresie wynagrodzeń dla pracowników. Mówiąc wprost, musieliśmy z pieniędzy w budżecie roku 2021 pokryć większość zobowiązań wynikających ze składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu wynagrodzeń wypłaconych w grudniu 2020 r., co obciążyło nasz budżet tegoroczny, ale mało tego – nasz tegoroczny budżet został zmniejszony w § 401 o prawie 3%, czyli o ten fundusz nagród, o którym mówił pan dyrektor. W związku z tym nasza sytuacja w tym roku kształtuje się jeszcze gorzej.

Jeżeli chodzi o fundusz nagród, on rzeczywiście – zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zasad wynagradzania pracowników regionalnych izb obrachunkowych – formalnie funkcjonuje, ale faktycznie nie ma racji bytu, dlatego że poziom wynagrodzeń w naszych planach finansowych pozwala nam na wypłatę wynagrodzeń pracownikom za 12 miesięcy, częstokroć już bez pochodnych za grudzień. Ten fundusz płac, w którym teoretycznie powinien się zmieścić fundusz nagród, musi nam wystarczyć na pokrycie odpraw emerytalnych dla pracowników, na pokrycie nagród jubileuszowych, które są obligatoryjnymi elementami wynikającymi ze stosunku pracy. W związku z tym ewentualne nagrody, jakie w ogóle wypłacamy, nagrody o charakterze uznaniowym, wynikają ze zwolnień lekarskich naszych pracowników, wynikają z tego, że mamy nieobsadzoną

etatowo kadrę, bo w tej chwili brakuje nam 172 osób łącznie w izbach do obsadzenia, tyle mamy wakatów. Wynikają też z tego, że nasze pracownice zachodzą w ciążę, rodzą dzieci i wykorzystują urlopy macierzyńskie i wychowawcze. Tylko z tych pieniędzy ewentualnie, jeżeli jesteśmy w stanie po wypłacie obligatoryjnych nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych cokolwiek zaoszczędzić, wypłacamy nagrody. W tym roku nagród nie wypłacamy, dlatego że mamy sporo pracowników, którzy odchodzą na emerytury i mamy też wielu pracowników wieloletnich, którym musimy wypłacić nagrody jubileuszowe. A mamy też taką izbę, która się zastanawia, czy wystarczy jej na wynagrodzenia za grudzień, bo ma taką kumulację nagród jubileuszowych, że może być problem z wypłaceniem wynagrodzeń za grudzień.

Dlatego też apeluję do państwa, w imieniu całego środowiska regionalnych izb obrachunkowych, w imieniu tych 1200 osób, specjalistów wysokiej klasy, którzy na swoich barkach niosą odpowiedzialność za prawidłowe funkcjonowanie gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, abyście państwo pochylili się na tym etapie i spróbowali jednak znaleźć środki na to, żebyśmy mogli tych pracowników w sposób godziwy wynagrodzić. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Bardzo dziękuję, pani dyrektor. Jeszcze pan Bartłomiej Zydel ze Związku Powiatów Polskich zgłaszał się, a potem oddam głos panu ministrowi. Proszę bardzo.

Ekspert Związku Powiatów Polskich Bartłomiej Zydel:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, szanowny panie ministrze, szanowni państwo, Bartłomiej Zydel, Związek Powiatów Polskich. Chciałem powiedzieć, że nam zdecydowanie też zależy na tym, żeby poziom wynagrodzeń w izbach był, jak to się mówi, godny i jak najbardziej pozwalał na zatrudnianie profesjonalistów. Patrzymy na to w ten sposób, że regionalne izby obrachunkowe to nie tylko nadzór, ale też ogromna rola szkoleniowa, rozwojowa. My na izby patrzymy z jednej strony jako na organy nadzoru, a z drugiej strony jako na profesjonalnego partnera, z którym można współpracować w zakresie rozwoju poszczególnych jednostek samorządu w zakresie podnoszenia kompetencji, w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej. W związku z tym, w nawiązaniu do tego, co mówiła pani prezes, uważamy, że w szeroko pojętym interesie publicznym leży kwestia zatrzymywania najwyższej klasy specjalistów w regionalnych izbach, podnoszenia poziomu. Przychylamy się do tych postulatów. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję. Zanim oddam głos panu posłowi, pan minister Paweł Szefernaker.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Szanowni państwo, odnosząc się do tych kwestii, które padły, najpierw chciałbym się odnieść ogólnie do tego, o czym mówiła pani prezes. Tak, trzeba wesprzeć regionalne izby obrachunkowe szeroką zmianą, także zmianą związaną z finansowaniem, dlatego ta ustawa, nad którą pracuje MSWiA. To po pierwsze. Dostrzegamy ten problem, chcemy najlepszych ludzi zostawić w regionalnych izbach obrachunkowych, chcemy stworzyć lepsze warunki pracy, dlatego chcemy jak najszybciej procedować tę ustawę, żeby już od drugiej połowy przyszłego roku ta ustawa dała możliwość zmiany siatki płac i żeby jak najlepiej w skali kraju te środki wykorzystać i zatrzymać najlepszych fachowców. Widzimy ten problem, dlatego pracujemy nad ustawą.

Po drugie, uzupełniając poniekąd wypowiedź pani prezes, jeszcze w tym roku w znowelizowanej ustawie budżetowej na rok bieżący zabezpieczono środki na dodatkowy fundusz motywacyjny – to nie zostało powiedziane lub nie wybrzmiało, więc chciałem to powtórzyć – w wysokości blisko 5 mln zł z przeznaczeniem na specjalne dodatki motywacyjne dla pracowników, co daje średnio ok. 3,5 tys. zł na etat kalkulacyjny. W związku z tym jeszcze w tym roku będzie fundusz, który pozwoli w ostatnich miesiącach tego roku na nagrody w regionalnych izbach obrachunkowych. Rozumiem, że regionalne izby obrachunkowe traktują to jako ustawę incydentalną, ale proponuję traktować to w taki sposób, że w tej chwili jest możliwość przyznania nagród w tym roku, pierwsza połowa

przyszłego roku – pracujemy nad ustawą, która pozwoli nam zmienić jakość funkcjonowania izb i do tego bardzo serdecznie zapraszam.

Jako minister reprezentujący dziś rząd, muszę patrzeć na to trochę szerzej niż tylko przez pryzmat regionalnych izb obrachunkowych, ale także przez pryzmat urzędów wojewódzkich, całej administracji zespolonej, gdzie także jednym z ważnych tematów jest kwestia wynagrodzeń. W związku z tym proponuję, aby te zmiany, co do których nie mamy wątpliwości, że powinny być przeprowadzone, były wprowadzone w ramach tej ustawy, nad którą w tej chwili pracujemy w ministerstwie, a która będzie – myślę – w ciągu najbliższych tygodni w konsultacjach międzyresortowych, a do końca roku w Sejmie i będzie można ją procedować, także w ramach tej Komisji.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Zgłaszał się pan poseł Przemysław Koperski, Lewica. Proszę uprzejmie, panie pośle.

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Panie przewodniczący, bardzo dziękuję. Panie ministrze, nie wytłumaczył pan nam, dlaczego czekaliśmy na odpowiedź na nasz dezyderat, który ja zaproponowałem 14 miesięcy temu, ponad rok, żeby usłyszeć od pana odpowiedź. Nie wiem, czy pan wie, ale ustawa nakłada obowiązek odpowiedzi 30-dniowy. My czekaliśmy kilkanaście miesięcy. Ja już to powiedziałem na ostatnim naszym posiedzeniu, że można lekceważyć sobie Sejm, Komisję, kolegów i koleżanki parlamentarzystów, ale dlaczego państwo tak lekko podchodzą do ciężkiej pracy, którą wykonują osoby zatrudnione w regionalnych izbach obrachunkowych? To jest przede wszystkim brak szacunku dla nich. To, co pan dzisiaj proponuje, te nędzne podwyżki, bo inaczej tego się nie da nazwać, nie pokrywają przecież nawet poziomu inflacji, która będzie w przyszłym roku. To jest wstyd i kompromitacja, panie ministrze, dla rządu, który pan reprezentuje. Te podwyżki powinny być na poziomie co najmniej 12%, jak postuluje Klub Parlamentarny Lewicy, co więcej – dodatkowo nie wliczając w to funduszu nagród, bo te 3% to powinno być coś ekstra dla pracowników regionalnych izb obrachunkowych.

To, co pan tu robi, to próbuje pan wytrychem otworzyć drzwi do wirtualnego raju dla pracowników RIO. Obiecując im nową ustawę, ale – panie ministrze – proszę nie mydlić oczu, bo pracownicy RIO, a również parlamentarzyści wiedzą, o co w tym chodzi. Chodzi o to, żeby to nie kolegium wybierało prezesów regionalnych izb obrachunkowych, tylko żebyście wy wybierali prezesów RIO. Pan przed chwilą sam to przyznał, że zostawicie tych, których chcecie zostawić. To jest po prostu zamach na niezależność regionalnych izb obrachunkowych. Stwarzacie ogromne niebezpieczeństwo również dla jednostek samorządu terytorialnego. Dzisiaj słusznie przedstawiciel Związku Powiatów Polskich zauważył, jak ważną rolę odgrywają regionalne izby obrachunkowe w systemie gospodarki finansami, bezpiecznej gospodarki finansami jednostek samorządu terytorialnego. Jeżeli państwo będziecie chcieli tam manipulować, wsadzać swoich ludzi, to obawiam się o dalszy los prezydentów, wójtów, burmistrzów, marszałków, starostów.

To, co wy jesteście winni, to podnieść wynagrodzenia, a nie mieszać w systemie, który sprawdza się od lat. Bardzo państwa o to proszę. Słusznie pani prezes zwracała uwagę, że w ostatnim roku odeszło chyba 130 osób, ale jak ja składałem projekt dezyderatu, to mieliśmy dane za rok 2019, kiedy odeszło chyba 140, a rok wcześniej też sto kilkadziesiąt. W ciągu trzech lat ponad 350 osób na zatrudnionych chyba 1200. To przecież są zatrważające dane, a pan nas tutaj mami nową ustawą. My nie chcemy nowej ustawy, my chcemy odpowiednich, godnych wynagrodzeń członków regionalnych izb obrachunkowych.

Bardzo proszę o wyjaśnienie, dlaczego czekaliśmy na odpowiedź 14 miesięcy? A odpowiedź jest żadna. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Ja może odpowiem. Wpłynęło to do Kancelarii Sejmu 12 kwietnia bieżącego roku, nie zostało podjęte jeszcze, bo ja jako przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego akurat nie otrzymałem tego pisma. To wpłynęło do sekretariatu komisji, której pan jest członkiem. Dopiero po powtórnym wywołaniu tematu rzeczywiście to pismo się odnala-

zło. Nastąpiło pewne nieporozumienie. Nie jest to żadne celowe przedłużanie ze strony ministerstwa. Na to chciałbym zwrócić uwagę.

Szanowni państwo, dobrze żebyśmy ustosunkowywali się do rzeczy. Apeluję o zmniejszenie temperatury i przede wszystkim nierzucanie pod adresem jakiegokolwiek obozu politycznego, w tym obozu rządzącego, że właściwie chce znieść samorząd, bo to akurat nikomu do głowy nie przychodzi.

Pan minister Paweł Szefernaker.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Szanowny panie przewodniczący, szanowne Komisje, rzeczywiście chciałem potwierdzić to, że 12 kwietnia wpłynęła do Kancelarii Sejmu odpowiedź ministerstwa, więc to była pierwsza nieprawda w tej wypowiedzi. Ciężko też jest się ustosunkować do wypowiedzi, w której osoba, która się wypowiada, nie zna zaproponowanych przez resort rozwiązań, a wyciąga z nich daleko idące wnioski. Przecież pan nie ma zielonego pojęcia, co resort proponuje, a pan mówi, że to jest złe. Jeżeli pan nie wie, że np. w proponowanym rozwiązaniu w komisjach, które miałyby wybierać nowych prezesów RIO, mają być przedstawiciele samorządów, to być może to się panu nie podoba, ale taka będzie propozycja. Jeżeli tam mają być przedstawiciele RIO, to może to się panu nie podoba, ale taka będzie propozycja.

Naprawdę traktuję politykę jako odpowiedzialność, także odpowiedzialność za słowa. Rozumiem, że będąc w opozycji można powiedzieć wszystko i nie bierze się za to żadnej odpowiedzialności, ale gwarantuję, że ustawa będzie taka, że będzie wychodziła naprzeciw, nie wszystkim, bo nie da się stworzyć przepisów, które będą wszystkim odpowiadały, ale będzie wychodziła naprzeciw wzmocnieniu RIO, naprzeciw wzmocnieniu także możliwości pracy w regionalnych izbach obrachunkowych. Na tym nam zależy, bo przez dwadzieścia parę lat nie było takiej ustawy, która by takie kwestie ważne dla pracowników RIO regulowała. A o szczegółach tej ustawy będziemy rozmawiać, będzie pan mówić, co tylko pan zechce, ale prosiłbym najpierw zapoznać się z projektem, którego jeszcze państwo nie widzieli, a już państwo wyciągają tak daleko idące wnioski. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję. Panie pośle, ad vocem, proszę bardzo, ale bardzo krótko.

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Panie ministrze, jedna rzecz, projekt dezyderatu został przyjęty w 2020 r., w sierpniu albo we wrześniu. Niech pan nie mówi, że to kilka miesięcy. To jest kilkanaście miesięcy i to ja mówiłem prawdę. Są na to dokumenty w Komisji do Spraw Kontroli Państwowej, a pan się myli, więc bardzo proszę o przeproszenie.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Projekt dezyderatu został przyjęty 23 października, następnie został w listopadzie przekazany do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Nie wiem, czy pan pamięta, że wtedy była akurat trzecia fala pandemii i było mnóstwo różnych zadań. Sejm pracował także zdalnie. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji było jednym z głównych, które zajmowało się pracami związanymi z sytuacją pandemiczną w kraju. I w pierwszym możliwym terminie, kiedy tylko ustała pandemia, dostali państwo odpowiedź. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo, przechodzimy w tym momencie do koreferatu. Pan poseł Dariusz Stefaniuk. Przepraszam bardzo, nie podejmujemy jeszcze żadnej decyzji, dlatego że pan poseł Stefaniuk jest koreferentem. Zwrócił mi uwagę, że za moment ma kolejną komisję i będzie musiał wyjść, więc nie będzie koreferatu. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Dariusz Stefaniuk (PiS):

Dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, szanowny panie ministrze, Wysokie Komisje, przypadła mi przyjemność koreferowania projektu budżetu państwa na rok 2022 w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe. Dysponentem części 80 budżetu dla 16 regionalnych izb obrachunkowych w Polsce jest minister spraw wewnętrznych i administracji.

Plan dochodów RIO na 2022 r. zaplanowano w wysokości 1688 tys. zł, co stanowi 95,4% planowanych dochodów w ustawie budżetowej na 2021 r. Największą część planowanych dochodów, podobnie jak w latach ubiegłych, tj. 80,2% stanowią wpływy z tytułu prowadzonej działalności informacyjnej, instruktażowej i szkoleniowej.

Wydatki zaplanowano w wysokości 138 046 tys. zł, co stanowi poziom wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2021. Największą część wydatków stanowić będą wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi w kwocie 112 212 tys. zł. Pozostałe części składowe wydatków to zakup towarów i usług, delegacje służbowe, szkolenia pracowników, wynagrodzenia nieosobowe oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Planowane wydatki majątkowe są mniejsze o 11% w stosunku do wydatków w roku 2021 i wynoszą 1113 tys. zł. Największą część tych wydatków stanowi wymiana i zakup nowego sprzętu informatycznego, licencji, kserokopiarek oraz klimatyzatorów. Również planowany jest zakup trzech samochodów służbowych dla RIO w Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu za kwotę 300 tys. zł. Samochody te mają służyć kontrolerom do kontroli podległych im jednostek samorządu terytorialnego.

Poziom zatrudnienia w RIO został zaplanowany w 2022 r. na 1400 pracowników – 218 etatowych członków kolegiów i 1182 osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń. Planowane wydatki na wynagrodzenia i pochodne łącznie, w stosunku do 2021 r., ulegną zwiększeniu o 7019 tys. zł, tj. o 6,3%, z uwagi na przywrócenie w 2022 r. funduszu nagród oraz ujęcie dodatkowych środków na wynagrodzenia, wzrost o 4,4%. Mam też dane dotyczące przeciętnych wynagrodzeń etatowych członków kolegiów – 9470 zł, oraz nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń – 4926 zł. One są inne od tych, o których mówiła pani prezes. Dopiero od pani prezes usłyszałem inne dane i ciężko mi się odnieść, więc to zostawiam do decyzji członkom Komisji.

Według Biura Analiz Sejmowych planowane wydatki budżetu państwa w 2022 r. w części 80 – Regionalne izby obrachunkowe nie budzą zastrzeżeń. Planowany na 2022 r. miernik dla zadania realizowanego w budżecie zadaniowym w omawianej części prawidłowo oddaje cel, jaki został dla niego założony. Dlatego też rekomenduję zatwierdzenie tego projektu budżetu przez Wysokie Komisje.

Jeszcze chciałem tylko jedno zdanie do pana ministra, jeżeli chodzi o planowaną ustawę o RIO. To jest taki postulat, nie tylko mój, ale kilku samorządowców i parlamentarzystów. Czy w tej ustawie o RIO, w zapisach dotyczących zasad kontroli można zapisać podobne zasady jak ma NIK? Pani prezes wskazywała, że kompetencje tych ludzi są bardzo podobne, ja się z tym zgadzam, jako osoba kontrolowana kiedyś przez RIO, jako samorządowiec. Chodzi mi o zapis pod kątem legalności, gospodarności, a co najważniejsze celowości tych kontroli i rzetelności. Gdyby się taki zapis pojawił, bo jest wiele inicjatyw samorządowych i czasami RIO ma związane ręce w stosunku do celowości tych inicjatyw, które są analizowane w ich kontrolach. O tym mówią często samorządowcy, może nie włodarze, ale opozycja wobec tych włodarzy. Zwracam na to uwagę, ale rozumiem, że jak będzie projekt, będziemy o tym dyskutować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeszcze na ten temat pan minister. Proszę uprzejmie.

Sekretarz stanu w MSWiA Paweł Szefernaker:

Szanowni państwo, w 2017 r. była ustawa o RIO, która przeszła przez parlament. Jestem przekonany, że ona, gdyby przeszła i została podpisana przez pana prezydenta, to dziś nie mielibyśmy problemu albo byłyby dużo mniejsze problemy, jeżeli chodzi o kadry i kwestie związane z pracą w RIO. Ta ustawa, jak wiemy, została zawetowana przez pana prezydenta. Chcielibyśmy, aby ta ustawa, która w tej chwili będzie procedowana, była ustawą, która zostanie podpisana ostatecznie przez pana prezydenta.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, wracamy do pierwszego punktu, a mianowicie do rozpatrywania dezyderatu. Zamykam dyskusję i w związku z tym bardzo proszę, żeby wszyscy zalogowali się. Będziemy przyjmować odpowiedź na dezyderat.

Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem odpowiedzi ministerstwa na dezyderat 1/2 z 23 października, proszę o podniesienie ręki? Dziękuję bardzo. Kto jest przeciw? Dziękuję bardzo. Kto wstrzymał się od głosu? Dziękuję. Poproszę o wyświetlenie wyników.

Głosowało 22 posłów, 13 było za, 9 przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Odpowiedź została pozytywnie zaopiniowana przez Komisje. Panie ministrze, bardzo dziękuję.

Przechodzimy do drugiego punktu. Koreferat został już wygłoszony. W zakresie drugiego punktu otwieram dyskusję. Jeżeli ktoś z państwa chciałby zabrać głos, proszę bardzo. Nie widzę. Czy ktoś z gości chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, pani prezes Luiza Budner-Iwanicka.

Zastępca przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych Luiza Budner-Iwanicka:

Szanowni państwo, założenia są takie, jakie sami państwo widzicie, czyli wzrost wynagrodzeń na poziomie 4,4% w stosunku do roku 2020, przywrócenie nam planu finansowego w zakresie wynagrodzeń za rok 2020 plus zwiększenie o 4,4% środków na wynagrodzenia i pochodne do wynagrodzeń. Podtrzymuję po prostu swoją argumentację, którą przedstawiłam dzisiaj państwu i w imieniu regionalnych izb obrachunkowych uważam, że nie są to wystarczające środki do tego, żeby pracownicy RIO byli godnie wynagradzani, zgodnie ze swoimi kwalifikacjami, umiejętnościami zawodowymi. W związku z tym ten apel do państwa ponawiam.

Jeżeli chodzi o pozostałe wydatki bieżące, to mamy tu też pewne obawy wynikające z tego, że rosną ceny nośników energii, które mają wpływ na nasze bieżące funkcjonowanie. Pośrednio mają wpływ na zakup towarów i wysokość cen towarów i usług kupowanych przez nas od podmiotów zewnętrznych. Rosną ceny benzyny, którą kupujemy, bo nasi inspektorzy nie kontrolują jednostek w siedzibie izby, tylko kontrolują jednostki w terenie, więc te koszty naszej działalności też będą rosły. W związku z tym też wydaje nam się, że może to być kwota niewystarczająca do tego, żebyśmy mogli prowadzić naszą działalność w sposób nieprzerwany na bieżąco. To już zostawiam państwu, ja tylko zgłaszam pewne nasze uwagi w tym zakresie. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś z gości chciałby zabrać głos? Nie widzę. W takim razie przystąpimy do głosowania, chyba że nie będzie sprzeciwu na zgłoszony wniosek o pozytywne zaopiniowanie uchwalenia tej części budżetu. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały tę część budżetową. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisje przyjęły pozytywną opinię.

Do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów proponuję upoważnić posła Dariusza Stefaniuka. Czy są inne propozycje? Nie widzę. Poseł Stefaniuk będzie naszym sprawozdawcą.

Szanowni państwo, zamykam posiedzenie i informuję, że protokół posiedzenia wraz z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariatach Komisji. Dziękuję.